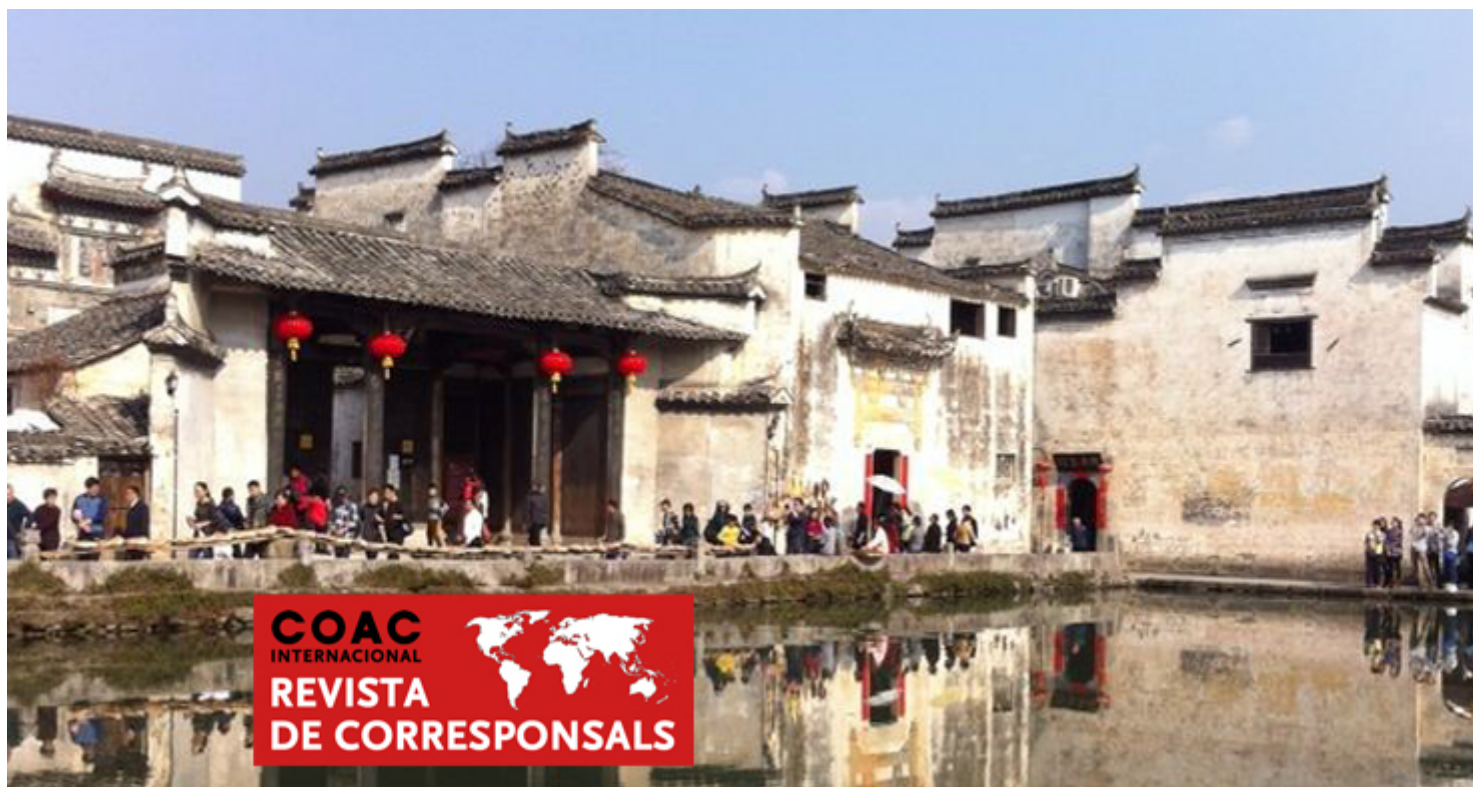

Poble de TongCun, Zhejiang ©Isabel Cotchà Pagans

Una de les consultes més freqüents que rebem els corresponsals del COAC a l'estranger és com es poden obtenir encàrrecs o treballar d'arquitecte al país en qüestió. Des que sóc corresposal a Xangai, uns quants arquitectes m'han demanat consell en aquest sentit i per això m'he decidit a posar-ho per escrit.

En primer lloc, cal diferenciar els arquitectes que tenen una oficina i volen internacionalitzar-la, ja sigui obrint una seu a l'Àsia o fent col·laboracions a distància, dels arquitectes que pensen emigrar i treballar en despatxos d'allà. En aquest article parlaré de la segona opció, ja que és la meva experiència, quan a mitjans del 2010 vaig decidir anar a treballar a la Xina. Reservo el de la internacionalització de les empreses per a més endavant, ja que mereix un article per sí sol.

La distància física i cultural i la gran càrrega de treball fan que sigui una experiència molt

enriquidora però també dura. Viure i treballar a l'Àsia és un repte que curteix i canvia per sempre als que decideixen passar-hi una bona temporada. Aquest recull de consells espero que faciliti el trajecte als que vulguin seguir el mateix camí.

1-Marxar preparat és la clau de l'èxit.

Un dels primers obstacles és la dificultat de trobar feina a distància. Les empreses contracten aquells arquitectes que ja viuen al país, estan adaptats a l'entorn i saben que no marxaran al cap de pocs mesos pel xoc cultural. El meu consell és organitzar un viatge d'un mes, que pot incloure diverses ciutats i preparar-se molt bé abans de marxar. Tot i haver-hi demanda, conec joves arquitectes catalans que han buscat feina a Xangai sense èxit. Al meu parer va fallar la preparació prèvia al viatge. Cal marxar amb un CV actualitzat, moltes entrevistes concertades i un bon portafolis. La frase "*una imatge val més que mil paraules*" a la Xina és molt real. Una bona presentació amb bones imatges en 3D és decisiva. Una visita a una empresa de *headhunting* especialitzada en arquitectura com Archibat (www.archibat.com ^[1]) o Hays (www.hays.cn ^[2]), amb oficines a Xangai i Beijing, pot ser de gran ajuda. Aquestes empreses valoraran el vostre perfil i us proporcionaran diverses entrevistes amb despatxos segons els vostres interessos i demanda. Així mateix, cal fer recerca de a quins despatxos ens agradaria treballar i contactar-los especificant quins dies els podeu visitar. Per últim, aconsello parlar amb la comunitat d'arquitectes estrangers a la Xina, que solen estar al corrent de les vacants en molts despatxos.

2-Objectiu: perdre el bitllet de tornada.

Assegureu-vos que el vostre passaport té una vigència mínima de sis mesos i dirigiu-vos al consolat xinès per fer un visat de turista. Heu de tenir les dates fixades, ja que us demanaran el bitllet d'anada i tornada, així com els hotels. Amb un visat de turista podreu estar-hi 30 dies, que són suficients per fer una mica de turisme i unes quantes entrevistes. Tradicionalment, després de l'any nou xinès (febrer-març) és quan hi ha més canvis de feina, i per tant és més fàcil trobar-ne. El despatx que us contracti us haurà de tramitar el visat de treball (visa Z). Si no, estareu en situació irregular. Necessitareu una còpia compulsada del títol d'arquitecte, el currículum i poder acreditar que teniu experiència laboral de com a mínim dos anys. Per fer aquest visat s'ha de sortir del país. A vegades anant a Hong Kong és suficient, però les normes poden canviar entre ciutats i segons el funcionari que us atengui.

3-Estudis internacionals.

Molt poques vegades passa que en una ciutat es concentrin les principals empreses d'arquitectura del món. És el cas de Beijing o Xangai, on hi tenen oficina Foster and Partners, SOM, OMA, Steven Holl, Kengo Kuma, Atkins, AEDAS i tants altres... Treballar per a un d'aquests despatxos (o algun de no tan conegut) pot ser una experiència molt gratificant i a la Xina és possible. Tot i que saber xinès sempre ajuda, en aquests despatxos es treballa en anglès en un ambient multicultural. És una bona porta d'entrada al país i, a part de l'ofici d'arquitecte, s'aprèn l'exemple de qui ha internacionalitzat una empresa d'arquitectura que és, al meu parer, un coneixement molt important. Per altra banda, aquests despatxos competeixen en un mercat dominat per les empreses locals. La competència és forta, i això comporta haver de treballar molt dur, amb terminis molt curts i en projectes generalment molt grans.

4-Estudis locals.

Els *Local Design Institute* són els únics que tenen capacitat de firmar projectes en totes les seves fases. Són estudis sovint vinculats a una ciutat o universitat, la majoria són empreses públiques i tot el que es construeix a la Xina acaba passant d'una manera o altra per ells. En general són empreses amb milers de treballadors, on personal, estructura i funcionament són completament xinesos. Els últims anys han anat incorporant arquitectes estrangers entre les seves files per guanyar capacitat de disseny i prestigi. L'arquitecte estranger acostuma a tenir una alta responsabilitat en la primera fase del projecte ja que sovint és l'encarregat de fer el *Preliminary Design*. Aquest fet implica mantenir reunions amb clients i governs locals, que generalment estan a uns quants centenars o milers de quilòmetres de les grans ciutats. A part d'aprendre a projectar a un ritme molt ràpid, treballar en un estudi local és una manera de conèixer el país. No només pel fet de treballar en una empresa autòctona, sinó pel contacte amb els inversors i autoritats, que segons la meva experiència no es té, al menys amb tanta facilitat, treballant en un despatx estranger.

És difícil entrar a treballar a un despatx local sense haver viscut abans a la Xina, ja que generalment algú que ja està dins t'hi ha d'introduir. No és imprescindible, però ajuda molt saber xinès, i cal dominar eines de presentació de projectes.

5-On buscar?

Fins fa dos o tres anys era habitual conèixer algun jove estranger no vinculat a la professió que hagués fet d'*arquitecte figurant* en reunions. El seu paper era el d'explicar un projecte com si fos disseny seu davant els possibles clients. Tenir una cara occidental entre les files dóna un cert crèdit i prestigi al despatx i òbviament un figurant d'un dia surt més econòmic que tenir un arquitecte estranger en nòmina.

Aquesta anècdota, cada vegada més estranya, exemplifica com de buscats han estat els arquitectes occidentals a la Xina. Però aquesta situació està canviant: estrangers i locals formats a l'estranger cada any són més nombrosos i es concentren bàsicament a Beijing i Xangai. Per això recomano també considerar ciutats classificades com *Tier II*, com Hangzhou, Suzhou, Nanjing, Fuzhou, etc., on els forasters encara són pocs, però són ciutats modernes on es pot viure segons estàndards occidentals.

6-Què pot fer un arquitecte occidental a la Xina?

Tot i gaudir d'un cert prestigi, l'arquitecte estranger no s'ha de creure imprescindible. L'arquitecte a la Xina no és un professional global com a casa nostra. No s'ha de prendre el disseny com a obra personal, els projectes són molt grans (100.000m² és una obra mitjana) i hi ha molta gent implicada. Se'l valora per la seva creativitat però s'espera flexibilitat en els estils i rapidesa en els canvis. Haurà de modificar el projecte fins que el client estigui satisfet acceptant el que aquest vulgui. S'haurà d'adaptar a la manera de fer local i no oblidar que l'arquitectura és un negoci on les relacions personals són tan o més importants que la vàlua professional.

7-Sou

Hi ha una gran variació de sous segons educació, experiència, localització... Però a grans trets, es poden esperar des d'uns 100.000 rmb/any per a algú acabat d'arribar i amb poca experiència laboral, fins als 500.000 rmb/any per als arquitectes amb màster o Phd i amb 5-10 anys d'experiència laboral a la Xina (robertwalters.cn [3], kellyservices.cn [4])

Així doncs, el camp de l'arquitectura xinesa és un sector cada vegada més madur on els professionals locals cada cop estan més preparats i la competència entre estrangers és més i més dura. Les dificultats intrínseques de viure en una cultura a les antípodes de la nostra, així com les càrregues burocràtiques fan que molts estrangers decideixin marxar al cap de pocs mesos de viure allà. Així i tot, qui hi vagi amb mentalitat oberta i voluntat d'aprendre es trobarà situacions i oportunitats que difícilment apareixen en països més desenvolupats. Qui vulgui viure una experiència vital i laboral única, jo crec que a la Xina hi trobarà el que busca.

Isabel Cotchà, arquitecta. Corresponsal del COAC a Xangai, Xina (20.03.2017)

[5]

Tornar [6]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/mon/com-treballar-darquitecte-la-xina>

Links:

[1] <http://www.archibat.com>

[2] <http://www.hays.cn>

[3] <http://www.robertwalters.cn/>

[4] <http://www.kellyservices.cn/>

[5] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/11814>

[6] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>